

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому;
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

СЕРЕДА
14
БЕРЕЗНЯ
1956 року
№ 9 (483)

Ціна 20 коп.

Завдання кожного майбутнього педагога — бути на рівні тих великих вимог, які ставить перед ним Батьківщина.

ПРАЦЯ РАДЯНСЬКОГО ВЧИТЕЛЯ ВАЖЛИВА І ПОЧЕСНА!

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА — ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ РАДЯНСЬКОГО УЧИТЕЛЯ

Директиви XX з'їзду КПРС — з'їзду величких підсумків і захоплюючих перспектив — зобов'язують радянську школу невідмінно підвищувати рівень ідейно-політичної і учбово-виховної роботи. В зв'язку з цим необхідно зміцнювати і покращувати наукову і педагогічну підготовку студентів — майбутніх викладачів школи. Адже головна роль у великій справі загальної середньої освіти в нашій країні належить учителеві.

В підготовці студентів до їх майбутньої педагогічної діяльності велике місце посідає педагогічна практика. Будучи органічною складовою частиною учбового процесу в університеті, вона озброює студентів знаннями і навичками учбово-виховної роботи в школі. Від організації і постановки педагогічної практики залежить якість загальної педагогічної підготовки студентів.

В цьому році в університеті здійснена більш чітка організація педагогічної практики, ніж в минулі роки. Факультети разом з кафедрою педагогіки і психології заздалегідь провели всю підготовчу роботу: до початку практики були проведені наради групових методистів, наради з адміністрацією і викладачами шкіл, були намічені теми пробних уроків і основні виховні міроприємства. Своєчасна підготовка забезпечила чітку організацію практики і раціональне використання робочого дня студента в школі.

Студенти-практиканти ознайомились з усіма сторонами життя і діяльності школи, починаючи з керівництва школою і кінчаючи роботою з батьками. Багато студентів дали цікаві, педагогічно повноцінні уроки. Досить кваліфікованими були уроки студентів філологічного факультету Крутиуса, Кобець, Белінської, Семікиної, студентів біологічного факультету Дорошенко, Малівер, Висновської, Проскори і інших. В ряді випадків студенти заміняли хворих викладачів.

Практиканти стали діяльними помічниками класних керівників, вони виконують різноманітну і цікаву виховну роботу. Проведено чимало корисних екскурсій, пов'язаних з темами уроків, а також за планом поза-класної роботи.

Майже всі студенти брали участь в проведенні піонерських зборів і в роботі комсомольських організацій. Вони також займаються з

відаючими, перевіряють письмові роботи, відвідують батьків і т. д.

Поліпшилась якість керівництва педагогічною практикою з боку факультетів і кафедр. Філологічний і біологічний факультети звільнили повністю або частково групових керівників від читання лекцій під час проведення практики. Систематичне, планове керівництво студентами сприяло тому, що вони активніше, ніж в минулі роки, включились в учбово-виховну роботу, з більшим інтересом і почуттям відповідальності працюють в школах.

Педагогічна практика є перевіркою знань, одержаних в університеті. Практика показала, що більшість студентів мають ґрунтовні знання в галузі своєї спеціальності. Поряд з цим виявлено досить розповсюджений недолік в освіті студентів — низьку культуру мови. Іноді зустрічається недостатня обізнаність з предметом (ст. ст. Чергинець, Діордієнко).

Завважає нормальне проведення педагогічної практики те, що в ряді шкіл одночасно з студентами університету практикуються студенти двох педагогічних інститутів. Велике скупчення студентів в школі утруднює проведення поза-класних міроприємств. Класні керівники не можуть приділити належної уваги студентам. Деякі школи не можуть задовольнити керівників і практикантів з точки зору учбово-виховної роботи. Тому слід в інтересах справи замінити частину шкіл, в яких проходить практика, іншими, хай навіть такими, які знаходяться на великій відстані від університету. Педагогічну практику треба проводити в таких школах, де майбутнім педагогам є чому навчитися, де є хоча б мінімальні умови для творчої праці, для практичного застосування знань і умінь студентів до учбово-виховної справи.

«Учитель — це вихователь майбутніх будівників комуністичного суспільства. Партійні, радянські, господарські і комсомольські організації зобов'язані проявляти постійне піклування про школу і учителя», — зауважив у своїй доповіді на XX з'їзді КПРС тов. М. О. Булганін.

Відмінною організацією педагогічної практики, постійним піклуванням про студентів-практикантів відповімо на заклик партії значно підняти рівень і якість загальної освіти в нашій країні.

ЦІКАВА ЕКСКУРСІЯ

Студенти-практиканти філологічного факультету А. Ярмольський і М. Гапуніч організували цікаву екскурсію учнів 10-го класу 90-ї школи, в якому вони виконують обов'яз-

ки класних керівників, в обласну друкарню.

Екскурсія зацікавила учнів і принесла їм велику користь.

ГОТУВАТИ СПРАВЖНІХ ПЕДАГОГІВ

24-го лютого відбулася методична конференція, на якій методисти і викладачі кафедри педагогіки детально розповіли студентам значні прогалини в математичній підготовці. Потрібно сказати, що значну допомогу нашим практикантам подають досвідчені вчителі шкіл.

Велику користь приносять практикантам аналізи проведених уроків, в яких беруть участь викладачі школи та керівники практики. На фото: обговорення уроку в 105 середній школі.

там-практикантам, що вони повинні будуть робити в школі в час практики, і тут же розподілили їх по чотирьох школах. Уже на наступному тижні практиканти почали давати свої пробні уроки. Більшість перших уроків були добрими і навіть відмінними. Пояснюється це тим, що студенти в переважній більшості добре підготовлені теоретично до проведення педагогічної практики. До того ж, вони серйозно поставились до своїх обов'язків. Деякі практиканти виявляють немалі педагогічні здібності. Поряд з цим, були випадки, коли уроки проходили вкрай незадовільно. Звичайно, це трапилося з студентами, у яких бу-

Відомо, що кожний радянський учитель є і вихователем дітей. В процесі педагогічної практики у студента повинні виробитися і якості вчителя-вихователя. Практикант повинен у тій чи іншій мірі набути певні навички виховної роботи. В школах, де проходять практику студенти фізико-математичного факультету, звертається увага і на цю сторону роботи. За минулий час практиканти відвідали педагогічну раду, виробничі наради, виховні часи і т. д.

Сподіваємося до кінця практики прийти з хорошими наслідками.

Доц. Д. С. ТОМАШПОЛЬСЬКИЙ

ПЕРШІ ПІДСУМКИ

Студенти українського відділу філологічного факультету закінчують педагогічну практику. Більшість уроків з літератури і мови практиканти вже провели. Особливо важко, звичайно, було давати перші уроки. Але почуття відповідальності, відчуття, що зараз ти вже не студент, а учитель, допомагало кожному взяти себе в руки, правильно розподілити увагу між класом і матеріалом, який треба подати.

Практика переконливо показала студентам, яке значення матимуть в їх майбутній роботі і сумлінна робота над засвоєнням учбового матеріалу, і участь в громадському житті, і виконання комсомольських доручень.

Невипадково такі хороші уроки з мови і літератури провели студенти Зозуля, Меркулова, Туній, Шепіліна, Крутиус.

Дуже добре проводили уроки студенти Олійник (особливо з мови), Синицина з літератури.

Основне — мати міцні знання. Такий висновок практиканти могли зробити і з відмінних уроків, і з тих зривів, які були в окремих товаришів.

Група IV курсу українського відділу успішно займається поза-класною роботою в школі № 90. До кожного класу прикріплено по 2 студенти. Практиканти подружились з учнями, вони проводять з ними культурно-виховні заходи в зоологічний музей і бібліотеку університету. Жваво пройшло обговорення кінокартини «Доля барабанщика», яке організували в школі практиканти після колективного відвідування цієї картини. Допомагають студентам також роботи комсомольської і піонерської організацій школи, провели два збори дружини і т. д.

Позакласна робота дуже допомогла студентам-практикантам краще познайомитись з учнями, її досвід допоможе і в майбутній роботі в школі.

ПЕДПРАКТИКА У ІСТОРИКІВ

Уже перші уроки, які ми відвідали в 49-й школі, ще раз переконали нас в тому, що праця вчителя — нелегка і разом з тим благородна справа.

Для підготовки до свого першого уроку майже у кожного не вистачало часу: все здавалося, що чогось не довчив, не взнав, не проробив. По декілька раз зверталися за порадою до керівника практики, до вчителів школи. Дуже допомогли нам консультації.

І ось перші уроки дані. Добросовісна підготовка до уроків всієї нашої групи дала гарні наслідки. Так, дуже добре провели перші уроки тт. М. Пахомов (6 клас), Г. Соколовська і І. Лалітіна (8 клас), В. Білобородько (9 клас).

В школі під керівництвом студентів готується до випуску газета «Юний історик». Студент Грабовський провів заняття в історичному гуртку школи. Студенти-практиканти нашої групи допомагають школі в підготовці до огляду художньої самодіяльності.

О. БАБКІН, староста групи практикантів школи № 49.

ПОЧЕСНА ПРОФЕСІЯ

Більшість з нас, закінчивши університет, стане викладачами шкіл, технікумів, вузів. В справі підготовки викладачів велику роль відіграє педпрактика, яку ми проходимо зараз.

Не буду говорити про свої враження, переживання, а зупинюся на підсумках перших днів практики.

Ми переконались в тому, що стати хорошим викладачем — нелегка справа, що ця мета вимагатиме величезної роботи над собою.

Перш за все, від нас вимагається відсутність фактичних помилок. Без високої математичної культури не можна стати хорошим викладачем математики.

Але мало — знати. Вміння подати матеріал, розподілити час — не менш важливі речі. Вміння охопити своєю увагою весь клас, а не мати справу лише з одним учнем чи з групою, вміння слідувати за мовою учнів — такі і багато інших завдань постали перед нами. До кінця розв'язати їх, звичайно, не вдається на протязі однієї педпрактики, та це й неможливо.

Педпрактика показує, яке значення має для нас методика викладання математики. Ми тим більше це відчуваємо, що у нас цей курс тільки почали читати (!) і нам доводиться іноді просто займатись кустарництвом.

Дні педпрактики, що залишилися, ми постараємось використати якнайповніше.

Д. АРОВ, студент IV курсу фізико-математичного факультету.

Товаришу! Активно включайся в підготовку до фестивалю!

НАЗУСТРІЧ СВЯТУ МОЛОДІ

6-го березня у великому актовому залі зібрався культмасовий актив університету, щоб обговорити попередній план підготовки і проведення першого в історії Одеського університету молодіжного фестивалю. На активі був також схвалений лист до студентів Київського та Кишинівського університетів. План та лист ми вміщуємо нижче.

Цей план ще не остаточний, його треба доповнити, може, навіть виправити деякі пункти.

Товариші студенти!

Фестиваль—це свято кожного з нас, і від нас залежить зробити його цікавим, веселим, яскравим.

Активно включайтеся в підготовку до фестивалю, вносьте конкретні пропозиції щодо його проведення!

Комітетові ЛКСМУ, профкомів, правлінню студентського клубу Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка;

комітетові ЛКСМУ, профкомів, правлінню студентського клубу Кишинівського державного університету.

Дорогі друзі!

Студентський колектив Одеського державного університету ім. Т. Г. Шевченка з глибоким задоволенням зустрів рішення ЦК ВЛКСМ, ВЦРПС і Міністерства культури СРСР про проведення фестивалю молоді і передуючих йому фестивалів на місцях.

Колектив університету вже включився в підготовку до першого університетського фестивалю, який відбудеться в жовтні 1956 р. З цією метою організований оргкомітет фестивалю. Розроблено попередній план підготовки і проведення фестивалю.

В період підготовки до фестивалю ми намічаємо провести в групах спортивні змагання з окремих видів спорту, а також міжфакультетські спортивні змагання, провести диспути і різноманітні вечори на факультетах, курсах, в групах. Оголошено конкурс на написання кращої фестивальної пісні, оповідання, вірша, конкурс на кращу газету, краще оформлення будинків університету і т. д.

Оголошено змагання між факультетами на кращу підготовку до фестивалю.

В дні фестивалю ми плануємо провести різноманітні святкові міроприємства на стадіоні університету і в Зеленому театрі міста.

Фестиваль провадитиметься протягом двох тижнів. На закінчення фестивалю намічається факельний хід по місту.

Дорогі друзі!

В дні підготовки і проведення фестивалю ми хочемо встановити з вами найтісніші дружні зв'язки. Давайте позмагаємось, друзі! Нам хотілося б узнати, як ви готуетесь до проведення фестивалю.

Ми запрошуємо вас взяти участь в нашому фестивалі. Чекаємо ваші спортивні делегації.

Наш колектив гаряче бажає вам великих успіхів у підготовці до проведення фестивалю — свята миру, щастя і молоді!

За дорученням колективу університету з комсомольським привітом

ОРГКОМІТЕТ ПЕРШОГО УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ МОЛОДІ.

Склад оргкомітету по проведенню фестивалю:

1. О. Богатський — голова комітету (секретар комітету комсомолу університету).
2. Я. Савченко (історичний факультет).
3. В. Костюк (історичний факультет).
4. О. Монюшко (геолого-географічний факультет).
5. Г. Рибаківа (біологічний факультет).
6. І. Зелінський (геолого-географічний факультет).
7. Л. Коба (фізико-математичний факультет).
8. Н. Кисіль (хімічний факультет).
9. Г. Кудурайс (кафедра фізико-хімії).
10. В. Живора (геолого-географічний факультет).

11. Є. Стеценко (історичний факультет).
  12. І. Хірич (фізико-математичний факультет).
  13. Р. Ніколенко (історичний факультет).
  14. М. Авербух (геолого-географічний факультет).
  15. А. Луполовер (кафедра фізики).
  16. Л. Черников (геолого-географічний факультет).
  17. О. Бабкін (історичний факультет).
  18. Г. Кофф (геолого-географічний факультет).
  19. Н. Волянська (біологічний факультет).
- Місце перебування оргкомітету — комітет комсомолу університету.
Всі пропозиції надсилати в комітет комсомолу.

ОГОЛОШУЄТЬСЯ КОНКУРС НА:

1. Краще фестивальне оповідання, поему, пісню, вірш із життя наших студентів, фотоальбом, фотоетюд, картину.
2. Кращу фестивальну фотогазету та виставку факультету.
3. Краще фестивальне оформлення факультету.
4. Кращий фестивальний проєкт зовнішнього і внутрішнього оформлення університету.

ПРОЕКТ ПІДГОТОВКИ І ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОГО УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ

Фестиваль провадитиметься з 7 по 21 жовтня 1956 р.

7 жовтня, 10 годин. Відкриття фестивалю спортивним парадом на стадіоні. Підняття прапору. Футбол. Увечері — перший фестивальний вечір в Зеленому театрі. Фестивальний концерт.

8—9 жовтня. Фестивальні гри — баскетбол, волейбол.

10 жовтня. Другий фестивальний вечір — вечір вальсу.

11—12 жовтня. Спортивні фестивальні змагання з пінг-понгу, художньої гімнастики, гімнастики і акробатики.

13 жовтня. Третій фестивальний вечір. Концерт гостей.

14 жовтня. Фестивальне позаміське гуляння.

15—16 жовтня. Легкоатлетичні змагання.

17 жовтня. Четвертий фестивальний вечір. Концерт гостей.

18 жовтня. Вечір цікавих зустрічей.

19 жовтня. Вечір драми.

20 жовтня. П'ятий фестивальний вечір. Музика, гри, атракціони, карнавал.

21 жовтня. Вдень—університетська естафета на приз фестивалю. Увечері—заключний фестивальний концерт. Факельний хід учасників фестивалю.

В ПЕРІОД ПІДГОТОВКИ ДО ФЕСТИВАЛЮ ПРОВЕСТИ:

1. Міжгрупові та міжфакультетські змагання з різних видів спорту.
2. Змагання факультетів на:
  - а) масовість і кращі показники в спортивних змаганнях;
  - б) масовість участі в культмасовій роботі в університеті;
  - в) кількість зібраної макулатури і лому;
  - г) кращу допомогу підшефним організаціям в підготовці до фестивалю;
  - д) кращі факультетські вечори відпочинку, спортивні вечори, диспути.
3. Визначити кращу групу курсу, факультету на право підняття прапору фестивалю, очолення парадів і участь у фестивальних грах.
4. Виготовити університетський стенд, де відбивати щотижня місця факультетів у підготовці до фестивалю.
5. Доручити «легкій кавалерії» контролювати хід підготовки до фестивалю.
6. Викликати на змагання по підготовці до фестивалю Одеський медичний інститут ім. М. І. Пирогова.
7. Встановити, що право підняття прапору і відкриття фестивалю надається представникам факультету, який вийшов переможцем у передфестивальному змаганні, а право закриття фестивалю—чемпіонам і лауреатам фестивалю.

8. В період проведення фестивалю надавати звання: чемпіон фестивалю, лауреат фестивалю, установити перехідний червоний прапор кращому факультету.

9. Установити стрічки чемпіонів і лауреатів фестивалю.

10. Установити значки «Учасник фестивалю».

ВИВЧАЄМО МАТЕРІАЛИ XX З'ЇЗДУ КПРС

Успішно розпочали вивчення матеріалів XX з'їзду КПРС студенти п'ятого курсу філологічного факультету (українського відділу). Недавно тут відбулась політінформація, присвячена першому розділу звітної доповіді ЦК КПРС. Вся група (комсорг Р. Сокол) добре підготувалась до заняття. Дуже змістовними були виступи товаришів Завертало, Прісовського, Савельєвої, Стаднік, Туровського.

Професор Д. Г. Елькін, який проводив це заняття, розповів студентам про свої зустрічі з іноземними психологами на міжнародному психоло-

гічному з'їзді в Канаді. Виступи прогресивних вчених, їх ставлення до Радянського Союзу, до радянської науки свідчать про зростання симпатій чесних людей всього світу до країни соціалізму.

На п'ятому курсі українського відділу і раніше непогано проходили політінформації. Успішне проведення останньої політінформації є, зокрема, результатом досвіду, який набула ця комсомольська група останнім часом, самостійно проводячи політзаняття.

Н. БУЧКО.

ПРО СТІННУ ГАЗЕТУ ХІМІКІВ

В минулому році на конкурсі стінних газет газета «Советский химик» зайняла останнє місце. Як же змінилася газета з того часу?

По-перше, позитивним наслідком роботи редколегії є те, що газета набагато краще оформлена, ніж в минулому році. Якщо раніше газета наводила на читача нудьгу блідим оформленням, то тепер номери виходять художньо оформлені. В цьому велика заслуга студентів I курсу Мазуренко і Колесникова.

По-друге, поширилася тематика газети. В газеті піднімаються питання про дружбу колективу, про культуру поведінки студентів, значне місце приділяється роботі з першкурсниками.

Але багато в чому газета залишає бажати багато кращого. Головним недоліком її є те, що замітки мають сухий, звітний характер. Зрозуміло, що такі замітки не приму-

ють задуматись над питаннями, які піднімаються. Недостатньо уваги газета приділяє питанням навчальної роботи. Слід відмітити той факт, що номер газети, присвячений початковій зимовій сесії, не вийшов зовсім.

Рідко можна зустріти в газеті фейлетон, хоч це цілком під силу нашим студентам. Це доведено новорічним номером, який був не лише добре оформлений, але й містив у собі ряд дотепних зауважень і епіграм.

Недоліки в роботі пояснюються тим, що не всі члени редколегії добросовісно ставляться до своїх громадських обов'язків. Так, студенти I курсу Стоянова, Степнова, Лихошестова, мабуть, забули, що вони є членами редколегії.

Усунення всіх цих недоліків в роботі зробить газету справді дійовою.

О. МАКОВЕЄВА.

На засіданні наукового гуртка

Недавно на кафедрі зоології хрестинського гуртка. На гуртку були зачитані доповіді проф. І. І. Пузанова і Л. Ф. Назаренка про враження від орнітологічної конференції, що відбулася 25 січня 1955 р. в Ленінграді.

Професор І. І. Пузанов в своїй докладній доповіді висвітлив порядок проведення конференції, відзначив, що перша частина її була присвячена пам'яті М. А. Мензбира — великого вченого-орнітолога і зоогеографа нашої країни. Ще молодим вченим Мензбир був обраний завідуючим кафедрою зоології в Московському університеті, а пізніше одним з проректорів його. В цей період він працював над проблемами орнітології і почав читати курс зоогеографії, ілюструючи його прекрасним атласом, до створення якого був залучений його учень, пізніше відомий художник Ватагін.

Мензбир був передовим вченим і в час заворушень серед студентства, коли уряд хотів ввести в будинок університету поліцію, протестував разом з іншими прогресивними вченими проти цього. За це він і ректор МДУ Мануйлов були звільнені з роботи.

Товариство природодослідників дало Мензбиру лабораторію, де він продовжував науково-дослідну роботу разом зі своїми учнями, в числі яких був і проф. І. І. Пузанов.

Після Великої Жовтневої революції Мензбир працював на посаді ректора Московського державного університету. Йому було створено всі умови для успішної наукової діяльності.

Л. Ф. Назаренко коротко охарактеризував зміст інших доповідей, зачитаних на конференції.

Доповіді професора І. І. Пузанова і Л. Ф. Назаренка викликали великий інтерес. І. ЛИСОВЕНКО.

З ОСТАННЬОЇ ПОШТИ

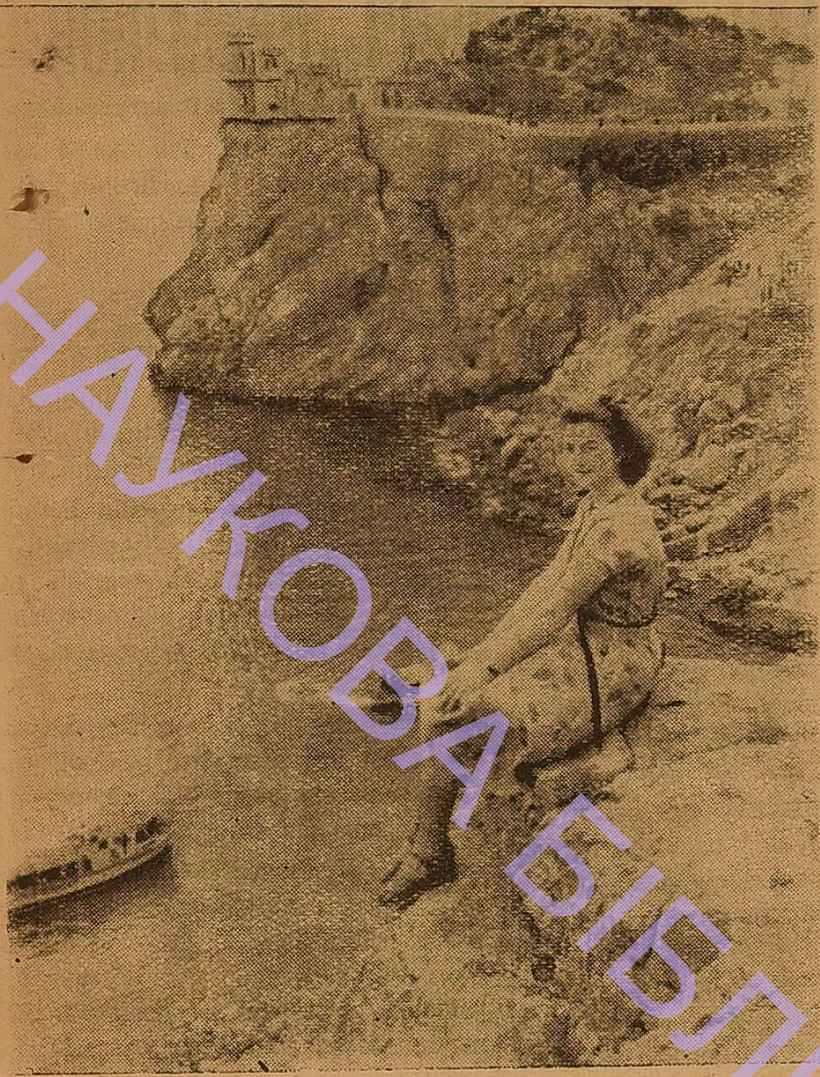
Похвала чи критика?

Редколегія «Філолога» — орган деканату, партбюро, комсомольської та профспілкової організації — виявила цінну ініціативу — випустила цікавий номер стінгазети, присвячений Міжнародному жіночому дню. З великою теплотою і любов'ю розповідається в замітках про доцента З. А. Бабайцеву, про колишніх студентів Фабіанську та Гордєєву. В окремій статті деканат та партбюро відзначають кращих студенток фа-

культету, викладачів, лаборантів та аспірантів. Серед прізвищ аспірантів зустрічаємо Савілову.

Читають студенти і викладачі замітку та знижують плечима. І справді, хіба деканату та партбюро невідомо, що термін навчання Савілової в аспірантурі давно закінчився, що дисертація до цього часу вона не захистила? Чому ж Савілова серед кращих? Що це — похвала чи, може, своєрідний прийом критики?

„Дівчина над морем“.
Фотоетюд
В. Кип'яткова.
Подається в порядку конкурсу на кращий фотоетюд.

Вл. КИП'ЯТКОВ.

Я помню, здесь, у акации

Я помню, здесь, у акации,
Когда-то пела гармонь,
И девушка мягко пальцами
Сжимала мою ладонь.

На этой траве нескошенной,
Не веря глазам своим,
Я кудри ласкал роскошные
И, кажется, был любим.

С. ЗИНЧЕНКО.

Тиха сніговиця сипле сніг,
Білим пухом стелиться до ніг.
Я під густий, лапятий снігопад
Мариться мені весняний сад
У квітучім запашнім вбранні,
В теплом, п'янкуму тумані.
А над садом—розсип золотий
Зір тремтливих з дзвоном
мерехтить.

А блакить твоїх пальків очей
Мое серце падає і пече.
І в ту ніч, признаюся, навик
Мое серце погляд твій опік.

Нам звезды сияли ласково,
Вдали голубел рассвет...
И жизнь бесконечно счастливой
Казалась в семнадцать лет.

* * *

Пусть годы борьбы и трудностей
С железом в душе срослись,
Но дни синеглазой юности
Мне будут светить всю жизнь.

Ти сказала все мені без слів,
Я півслова вимовить не вмів.
Ніч в саду веснянім чарівна!
Незабуття так мені вона!

Часто-часто мої повнять сніг
Ніч тієї білої весни...

Тиха сніговиця сипле сніг,
Білим пухом стелиться до ніг...

Я під густий, лапятий снігопад
Чи згадаєш ти весняний сад?

ВЕЛИКИЙ КОБЗАР В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

(До 95-річчя з дня смерті)

«Я вступив у літературу, коли моя рідна Галичина стогнала під залізною стопою пілсудчиків», — писав Ярослав Галан в одному з своїх творів.

«Страшно було читати збірки націоналістичних письменників того часу. Візьмемо вірші Маланюка. В них є страшна, звіряча, зоологічна ненависть до України. Він ненавидить Україну, ненавидить народні маси, селянство», — говорив С. Тудор про ті зловіщі 20—30 роки в житті Західної України.

Українське буржуазно-націоналістичне охвістя разом з поліцією, католицькою церквою та доморослими фашистами душили все живе, прогресивне в Західній Україні, дико цькували революційних письменників, які закликали трудящих до визволення.

Це були ті часи, коли гітлерівські фашисти готували божевільний «блицкриг» проти СРСР, а українські буржуазно-націоналістичні холуї, недобитки Грушевського і Петлюри, схвально кричали «хайль!» і закликали в газеті «Мета»: «Український

націоналізм мусить бути приготований на всякі засоби боротьби з комунізмом, не виключаючи фізичної екстермінації¹ екзистенцій².

В таких обставинах йшла гостра боротьба революційних письменників проти націоналістів за Шевченка і його революційні традиції.

С. Тудор, О. Гаврилюк, Я. Галан сиділи в тюрмах, переслідувалися поліцією, були позбавлені права друкувати свої твори, але ні на мить не припиняли боротьбу.

Українські націоналісти ненавиділи Шевченка, але були безсилі викреслити великого Кобзаря з світової літератури, вирвати з душі народу любов до гнівного пророка. Націоналісти повели боротьбу за Шевченка іншим, найпідлішим методом: вони прагнули вихолостити, спотворити його твори, зробити Тараса «своім» і, таким чином, використати його як один із засобів залучення на свій бік величезної маси трудящих, які мріяли разом з улюбленим

¹ Знищення.² Життя.

Перше творче засідання

З березня цього року відбулось засідання літературної студії університету. На перше творче засідання з'явилося дуже багато бажаючих послухати молодих поетів університету.

Відкриваючи засідання, М. О. Леаченко розповів про великі завдання, які стоять перед молодими початківцями, закликав їх більше працювати над твором, боротися за розширення тематики.

З читанням своїх творів виступили початківці Мороз, Ярмольський, Потцький. З глибоким, вдумливим аналізом їх творів виступили товариші Шаповалов, Худолєєв, Белєньков. Проаналізувавши ряд творів, вони вказали на помилки, характерні для кожного початківця взагалі, і індивідуальні помилки кожного. Присутні активно виступали з своїми зауваженнями, порадами. Особливо цікавими були виступи Фащенко, Ілляша та ін. Дружною, широким бесідою закінчилась ця перша творча зустріч, яка принесла так багато користі і поетам, що звітувалися, і всім присутнім.

Тут же було вирішено надалі вносити на обговорення два-три твори одного з початківців.

Найближчим часом бюро літературної студії планує обговорити прозові твори своїх початківців, випустити «Літературну газету», розпочати підготовку до університетського вечора зустрічі з молодими поетами і прозаїками з участю членів Одеської філії Співки радянських письменників України.

ПРОПАГАНДА МІЧУРІНСЬКОГО ВЧЕННЯ

Все ширше і глибше мічуринське вчення проникає в біологію, в ті її багаточисленні галузі, де людська діяльність зв'язана з живими організмами.

На основі цього вчення людина все більше й більше вчиться керувати розвитком існуючих сільсько-господарських рослин і тварин з метою підвищення їх продуктивності і знаходить шляхи створення нових форм з необхідними ознаками і властивостями.

Мічуринське вчення в нашій країні перетворилося на теоретичну базу соціалістичного сільського господарства.

Показником того, як високо в нашій країні цінується мічуринське вчення і плідотворна діяльність його послідовників, може служити урочисте святкування сторіччя з дня народження І. В. Мічуріна. На честь цієї славної дати випущено настільну бронзову медаль «В ознаменування 100-ліття со дня народження І. В. Мічуріна 1855—1955 г.».

Таку медаль в числі інших учасників ювілейної сесії в Москві одержав і професор нашого університету А. І. Воробйов.

Не можна не відзначити, що мічуринське вчення знайшло собі широке визнання не лише у нас, але й за рубежом. Виступи на ювілейній сесії представників зарубіжних делегацій, а також багаточисленні статті в іноземних журналах говорять про бурхливий ріст мічуринського руху в різних країнах, про величезну його практичну дійовість. В цих країнах є мічуринські асоціації, які нарахову-

ють десятки тисяч членів і проводять велику кількість дослідів з найрізноманітнішими рослинами, видають спеціальні журнали і окремі книги, присвячені «мічуринізму».

Велику роль в пропаганді мічуринського вчення за рубежом відіграли книги російських мічуринців, перекладені на іноземні мови.

З почуттям законного задоволення ми можемо відзначити, що Одеський університет вніс в цю почесну справу й свою частку: книга професора нашого університету А. І. Воробйова перекладена і видана в Китаї, Польщі, Румунії, Чехословаччині та Японії.

Прочитай цю книгу

Розкриваєш книгу, читаєш рядок за рядком, сторінку за сторінкою, все більше й більше поглиблюєш в текст—і ось уже не в силах відірватися від книги. Перед твоїми очима проходять прості радянські люди—хазяї Полісся, з їх працею та мріями, з їх боротьбою за краще життя, проносяться красиві пейзажі примхливої поліської природи, серед якої живуть, люблять і борються ці люди.

«Глубинь-городок» — так зветься повість молодого письменника Лідії Обухової. Повість зразу звертає на себе увагу читача своєю красивою, соковитою і образною мовою, глибоким ліризмом внутрішнього світу людей, їх взаємовідносин.

Неможливо пройти мимо цієї повісті, не прочитавши її. Більш того, треба організувати широке обговорення цієї повісті. Це безумовно принесе велику користь.

півські брехні, впевнено і назавжди заходив «під селянську стріху», навіть еднрався з поневоленою Україною і разом з нею гнівно співав про сокиру, являючи свій гнівний пафос в бойовий клич західно-українських революціонерів: «За соціальне й національне визволення!».

«Трудящі маси західних українських земель», — писав О. Гаврилюк, — чекають і вітають своїх співців, — а вони прийдуть не звідкись з сторони, а звідти, звідки прийшов Шевченко, із самих надр життя і боротьби трудящих мас». І з цих глибин народів Західної України прийшли молоді співці. Гнівний пафос великого бунтаря потужним струменем влився в їхні голоси і зазвучав з новою силою про споконвічні думи й сподівання Тараса — «сім'ю велику», «сім'ю вольну, нову».

І в ці дні трудящі Західної України «в сім'ї вольній, новій» разом з усім радянським народом свято шанують гнівного й лагідного, люблячого й ненавидячого геніального поета, великого Кобзаря.

П. ФОЛЯ, аспірант кафедри української літератури.

поетом про ті часи, коли «царя до ката поведуть», коли загинуть «ще незачаті царята».

Про вплив «Кобзаря» письменник О. Гаврилюк писав, що «він ще й тепер, з глибин майже сотні років, загострює класове почуття трудящих мас», вчить пізнавати справжню суть і мету тих, хто галасує про «самостійну», «вольну неньку Україну», а насправді чинить чорну кайнову справу, продаючи «неньку» тому, хто більше дасть, у кого повніша кишеня й глибше корито.

Піднесенню революційного руху в Західній Україні немало сприяв «Кобзар», що розбудив ненависть трудящих України до всякого царя—чужого чи «рідного» — і насторожив проти всякого гніту і панського насилля. Тому зламали собі голови «ясновельможний раб і холуй» кайзерівського Берліна, царський поміщик генерал Скоропадський і «варшавські покидьки» — петлюрівці.

Великий Кобзар переможно йшов крізь рогатки цензури, відкидав геть націоналістичне виття й облудні по-

Борис КАРАСЕВ

Северная повесть

(Окончание. Начало в № 8)

(РАССКАЗ)

На огромной территории гор и болот в несколько тысяч квадратных километров вела съемку маленькая геологическая партия, руководимая этой женщиной.

Сергею приходилось видеть женщин на других тяжелых работах, но там не было дикой тундры, молчаливых гор, лишенных всякой растительности, холодных, как снежники, что лежали в их оврагах.

Безлюдный и суровый край, где находились сейчас трое людей, молчаливо предупреждал о подстерегающих их опасностях.

Станным казалось поэтому присутствие здесь женщин.

Покорившись, Сергей прямо решил спросить о причине ее появления здесь, в горах.

— Ирина Михайловна,— произнес он. Женщина кончила писать и, положив карандаш в изгиб дневника, выжидающе посмотрела на него.

— Уж очень интересует меня один вопрос. Можно или нет?

Женщина чуть подняла левую бровь.

— В зависимости от вопроса.

Она спрятала руки в рукава телогрейки, уперлась ими в колени, чуть подавшись вперед.

— Очень долго объяснять, почему я хочу задать такой вопрос. Простите, пожалуйста, что я без предисловия. Какая сила заставляет вас работать здесь?

Морщины набежали на его лоб, на губах появилась извиняющаяся улыбка.

— Я человек новый в геологии, многое мне незнакомо, но все же кажется, что тундра и горы — не для женщины.

Он было умолк, но Ирина Михайловна молчала, и он продолжал:

— Здесь и мужчине трудно, а женщине — тем более. К тому же, вы — мать. Почему бы не работать где-нибудь в городе? Странно видеть героизм там, где оно не необходимо.

Ирина Михайловна очень серьезно выслушала Сергея.

— Почему я здесь... вдали от детей, — повторила она, — объяснить тоже довольно трудно. Видите ли, у нас в стране существует очень хорошее положение — человек всегда может найти работу по своему характеру.

Женщина встряхнула головой, перевела на него свой взгляд.

— Не знаю, устроит ли вас такой ответ.

Сергей вслух проговорил.

— Значит, не любовь. Я был прав. — Что?! — удивленно воскликнула Ирина Михайловна. — Любовь?! — и залилась искренним, чуть захлебывающимся смехом.

— Что вам... пришло в голову? — спрашивала она между взрывами смеха.

— Часто на север едут из-за отвергнутой любви. Я сначала подумал, что вы — из числа неудачников.

— О! Ради бога! Я расслышала от смеха.

Ирина Михайловна раскраснелась и долго еще прыскала мелким смешком, вытирая выступившие на глаза слезы.

Вернулась Валя.

Через несколько минут три человека уже огибали гору, спускаясь к разрушенному останцу.

Подножие останца было усыпано

грудями камней и плит, преграждавших путь к нему. Они уже подходили к останцу, когда случилась беда.

Потрогав одну из плит и удостоверившись в ее устойчивости, Сергей встал на нее, но мокрая, обросшая мхом плита перевернулась, соскользнув с камней, и ударила его по ноге.

Сергей покачнувшись, теряя равновесие, и грохнувшись на кучу камней.

— Я сам, пустяки,— запротестовал Сергей, отказываясь от услуг женщины. Но подняться не мог.

Осторожно высвободив защемленную ногу, женские руки еще осторожнее приподняли мужчину.

— Валя, снимай сапог,— разрывая пакет, командовала Ирина Михайловна. Она перевязала под прикрытием распахнутого Валиного плаща ногу шпиховальщика.

— Покрутите ее, — злым голосом произнес Сергей, взбешенный непредвиденным случаем.

— Смелее! — приказывал он, придерживая ногу окровавленными руками, ободранными при падении. — Еще! Еще!

Держа ногу на весу, он сполз с плит и сел на валун, прислонясь к массиву. Медленно обудя.

Его лицо, заросшее рыжеватой бородачкой, покрывала бледность, крупные капли пота усыпали лоб.

Восемь дней назад маленький отряд покинул базу партии и затерялся в глубине гор и болот, пройдя более сотни километров.

Сегодня их отряд должен был встретиться с другим.

Северное лето коротко, приходилось дорожить каждым днем. Начальники отрядов, не встретив друг друга в назначенное время, продолжали бы свой путь.

Теперь, когда один из товарищей не мог идти, встреча с другим отрядом являлась суровой необходимостью.

Маленькому отряду предстояло пересечь тундру, окутанную клубами густого тумана, и выйти к цели гор. Распределив между собою вещи Сергея, женщины помогли ему встать на ноги. От его способности двигаться зависела встреча с отрядом.

— Осторожнее, Сережа. Обопричь на мое плечо,— говорила Ирина Михайловна, встав рядом с ним.

— Да упираться же, — повторила она.

Сергей сделал маленький шаг, наступив вывихнутой ногой на неровный каменистый склон и, скрипнув зубами от боли, повис на плече женщины.

Тогда с другого бока молчаливо подошла Валя, взяла его руку и положила себе на плечи. Поддерживаемый с двух сторон, он мог, наконец, переставить ногу и медленно передвигаться, принаравливаясь к спутникам.

Медленно спустились они с горы.

Идти по тундре было несказанно тяжелее. Тонкие высокие кочки густо усыпали пространство. Под ногою человека они подгибались, нога подвораживалась, соскальзывала с кочки, завязая в болоте.

Сергей вынужден был в такие моменты судорожно хвататься за плечи женщин и чувствовал, как напрягались их мышцы. Он ви-

дел, как вместе с капельками дождя по их щекам ползли к подбородку мутноватые капли пота, падая на телогрейки.

Уже три часа все трое брели по тундре неровной спотыкающейся походкой.

Уже три часа Сергей висел на плечах женщины, несших, помимо того, еще по тяжелому рюкзаку.

Все время они бережно вели его, следя за каждым его шагом, шутили, когда кто-нибудь из них падал, запнувшись о кочку, но молчали, когда падал он, словно извиняясь, что их уставшие руки не могли предохранить его от падения.

— Как будто горы,— вдруг быстро проговорила Валя,— видите?

Люди остановились, но как ни всматривались,— видели лишь серую, пепельную даль. Но вот словно качнулся воздух, и Сергей увидел слабое призрачное очертание горы, преломившееся в следующее мгновение и поплывшее куда-то в сторону.

— Показалось,— произнес он, но вдруг увидел опять прозрачную водянистую гору. Казалось, то был уплотненный, набитый миллиардами капелек влаги, воздух, которому разыгрываясь природа придала форму горы.

— Опять,— удивленно произнес Сергей. — Призрачная гора.

— Я тоже видела, — отозвалась Валя, — правее нашего пути.

— Тогда это действительно гора. Идемте, — и Сергей потянул товарищей вправо.

Через полчаса люди явственно увидели темные контуры гор, к которым добирались уже почти четыре часа, затрачивая невероятные усилия.

Еще через час они достигли перевала. Упавши на землю от усталости, они лежали неподвижно, распластавшись на мху.

Сергей, преодолевая боль и усталость, приподнялся с земли.

— Вставайте! Простудитесь. Ирина Михайловна, Валя! — говорил он женщинам, которые лежали на земле, не найдя даже силы сбросить с плеч рюкзаки.

Сергей подполз к Вале и освободил ее плечи от лямок мешка.

Снимая рюкзак, Сергей увидел на спине девушки, там, где прилегал рюкзак, широкое темное пятно. То выступил пот, пропитав байковое белье, шерстяной свитер, толстый ватный слой телогрейки.

Он долго, не отрываясь, смотрел на это темное пятно, на обессиленных женщин, и в его грудь постепенно заползло какое-то еще неформившееся чувство, рожденное четырехчасовым трудным походом, очень похожее на стыд за напрасные и неоправданные претензии к женщинам, которые стремились и добились своего — работы на суровой Чукотке.

Вдалеке слабой красноватой точкой повисла в тумане ракета.

— Ирина Михайловна! Валя! Ракета! Да смотрите же! Сейчас, сейчас! Валюшка, туда смотри! — почти кричал возбужденный Сергей.

Он схватил Валину руку и, стоя на коленях, смотрел вдаль, откуда опять взлетела и вопросительным знаком повисла ракета. Со щемящим удовольствием ощущал он в своей руке жесткую, сильную от работы руку девушки.

РОМАН ЛУК'ЯНОВИЧ ДРЕМЛЮК

З глубоким сумом професорсько-викладацький склад, студенти і співробітники Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова узнали про несподівану смерть завідувачого кафедрою аналітичної хімії, декана хімічного факультету Романа Лук'яновича Дремлюка, що наступила 9 березня 1956 р. в місті Києві.

Роман Лук'янович пішов від нас на 59 році життя, в розквіті своїх сил і творчих можливостей.

В особі Романа Лук'яновича хімічний факультет втратив прекрасного керівника, педагога і чуйного товариша, який, не рахуючись з своїм здоров'ям і часом, віддавав всього себе справі виховання молоді.

Роман Лук'янович народився в 1897 році в бідній селянській родині. Вищу освіту він одержав в роки радянської влади, закінчивши в 1926 році Одеський інститут народної освіти. Аспірантуру закінчив в 1930 році. З 1933 року до дня організації Одеського державного університету ім. Мечникова Роман Лук'янович працює на хімічному факультеті асистентом, потім доцентом. В 1940 році захищає дисертацію і одержує науковий ступінь кандидата хімічних наук.

В роки Великої Вітчизняної війни разом з усім колективом університету Роман Лук'янович евакуюється в м. Майкоп, Краснодарського краю, а потім в м. Байрам-Алі, Туркменської СРСР, де бере активну участь в підготовці спеціалістів-хіміків, в наданні допомоги промисловим підприємствам Туркменії.

Чому у нас багато „двійок“

Ніхто з студентів III курсу фізико-математичного факультету на питання, як його товариші-однокурсники склали зимову екзаменаційну сесію, не може відповісти: «Добре». Курс, який на протязі 2-х років справедливо вважався одним з найсильніших курсів на факультеті, результатами цієї сесії підірвав свій навчальний авторитет.

Особливо це відноситься до математичного відділу. Із 49 студентів тепер одержують стипендію лише 22.

Чому так вийшло? Чому такі студенти, як Єфіменко, Єрьоменко, Черевук, не з'явилися на екзамен з фізики? Чому Казнін, Рожкова, Ейдіс, Палаш одержали «незадовільно» з фізики, а Турін, який мав всі можливості одержати «відмінно», одержав «добре»?

Тому що на лекціях з фізики із 50 чоловік були присутні 30—35, а в останні дні перед літньою сесією ця цифра доходила до 20, причому найбільш «активними» прогульниками лекцій з фізики були Казнін, Ейдіс, Турін.

Тому що колоквіум з фізики 2 рази зривався через неявку студентів і був проведений лише після активного втручання деканату.

Ректорат, партійне бюро, комітет комсомолу, місцевком та профком Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова з глибоким сумом сповіщають, що 9 березня в Києві під час виконання службових обов'язків помер декан хімічного факультету, доцент
ДРЕМЛЮК
Роман Лук'янович,
і висловлюють співчуття сім'ї покійного.

З 1943 р. Роман Лук'янович завідує кафедрою аналітичної хімії. В 1944 році його призначено заступником декана хімічного факультету, а з 1948 року працює беззмінно деканом. В 1945 році Роман Лук'янович вступив в ряди КПРС. В 1946 році він був нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр.»

В коло наукових інтересів Романа Лук'яновича входили дослідження по розробці нових методів аналізів металів у сплавах із застосуванням органічних реактивів та окисно-відновних процесів.

За останні роки ним надруковано понад 20 наукових робіт. Свої дослідження він намагався спрямувати на задоволення запитів виробництва.

Роман Лук'янович був прекрасним педагогом і методистом. За свою довгу педагогічну і наукову діяльність він випустив багато учнів, які успішно працюють в різних галузях народного господарства.

Як адміністратор він уважно і чуйно ставився до потреб студентів і співробітників. Роман Лук'янович користувався заслуженим авторитетом і любов'ю.

Роман Лук'янович помер на трудовому посту. Колектив Одеського державного університету зазнав тяжкої втрати.

Ми назавжди збережемо пам'ять про комуніста-керівника, вченого і товариша Романа Лук'яновича Дремлюка.

ГРУПА ТОВАРИШІВ.

Тому що на лекціях з політекономії були присутні 60—70% студентів, і в результаті Чернявська, Кульчицький, Іванченко, Боровик та інші не змогли скласти заліку з першого разу.

Товариші по групі рідко бачили на лекціях Іванченка, Орлова, Кульчицького. В результаті Орлов і Іванченко не з'явилися на екзамен з фізики, а Іванченко — член курсового бюро — одержав, крім того, «незадовільно» з термодинаміки.

Ні комсорги, ні курсові бюро, ні факультетські бюро майже нічого не зробили для того, щоб не було цих глечевих наслідків.

Тимчасом вони добре знали, що Новицька, Булаво, Рожкова, які вже не раз погано склали сесію, погано працюють в семестрі. Може ці студенти потребували допомоги? До цього не було ніякого діла академічного курсу і факультету.

Результати сесії на III курсі примушують серйозно подумати про те, як налагодити справжню комсомольську роботу на курсі.

Н. КАПУА.

Редактор І. М. ДУЗЬ.